

KHUYẾN NGHỊ CỦA DIỄN ĐÀN ĐỐI THOẠI

“Thúc đẩy sự tham gia của các tổ chức xã hội và Hội Bảo vệ quyền trẻ em Việt Nam trong phòng ngừa, hỗ trợ, bảo vệ trẻ em bị xâm hại tình dục”

Qua trao đổi, Diễn đàn đối thoại xin trân trọng gửi tới Quốc hội, Chính phủ và các cơ quan hữu quan 8 khuyến nghị sau đây với mục đích đề xuất hoàn thiện chính sách, pháp luật, đẩy mạnh giám sát việc thi hành pháp luật, tăng cường hơn nữa vai trò của các tổ chức xã hội và sự tham gia của luật sư nhằm nâng cao hiệu quả phòng ngừa, đấu tranh xử lý nghiêm minh mọi hành vi xâm hại tình dục trẻ em và bảo vệ trẻ em là nạn nhân bị xâm hại tình dục:

1. Khuyến nghị Quốc hội:

Xem xét đưa vào chương trình giám sát của Quốc hội năm 2018 chuyên đề về thực hiện chính sách, pháp luật về Quyền trẻ em, trong đó chú trọng giám sát công tác điều tra, truy tố, xét xử các vụ án hình sự về xâm hại tình dục mà nạn nhân là trẻ em.

Khuyến nghị Ủy ban tư pháp của Quốc hội tăng cường giám sát công tác điều tra, truy tố, xét xử các vụ án hình sự có người bị buộc tội, người bị hại, người làm chứng là người chưa thành niên, bảo đảm thủ tục tố tụng đối với những trường hợp này tuân thủ chặt chẽ quy định của Bộ luật tố tụng hình sự về thủ tục tố tụng đối với người dưới 18 tuổi.

2. Khuyến nghị Chính phủ:

Xem xét xúc tiến thành lập tổ chức phối hợp liên ngành về trẻ em để giúp Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ, theo Điều 94 Luật trẻ em năm 2016.

- Chỉ đạo Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội, Bộ Tư pháp, Bộ Công an, Bộ Văn hóa - Thể thao và Du lịch, Bộ Thông tin và Truyền thông... trong phạm vi nhiệm vụ, quyền hạn của mình tăng cường hơn nữa công tác phối hợp trong chỉ đạo giải quyết những khó khăn, vướng mắc phát sinh trong công tác bảo vệ quyền trẻ em, đặc biệt trong việc giải quyết các vụ việc liên quan đến xâm hại tình dục trẻ em.

- Giao Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội nghiên cứu mô hình giải quyết, xử lý các vụ việc trẻ em bị xâm hại tình dục thân thiện, giải quyết cùng một thời điểm (một cửa) để tránh việc trẻ em phải nhiều lần tiếp xúc với cán bộ điều tra, truy tố, xét xử dễ gây sang chấn, tổn thương về tinh thần của trẻ em (*tham khảo kinh nghiệm mô hình của Úc*).

- Nghiên cứu sửa đổi các tiêu chí thi đua, khen thưởng đối với Ủy ban nhân dân và cơ quan công an các cấp (đặc biệt là cấp xã, phường) nhằm khuyến khích phát hiện và xử lý, giải quyết kịp thời để bảo vệ trẻ em, không trừ điểm thi đua khi có vụ việc xâm phạm tình dục trẻ em, mà khuyến khích những nơi có vụ việc nhưng đã có biện pháp giải quyết có kết quả để bảo vệ an toàn cho trẻ em. Hạn chế việc các cơ sở không phát hiện, không giải quyết, không khai báo các vụ việc xâm hại tình dục vì sợ ảnh hưởng đến thi đua khen thưởng của cơ quan, đơn vị.

3. Khuyến nghị Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội:

- Củng cố mạng lưới và nâng cao năng lực cho cán bộ bảo vệ trẻ em ở cơ sở.
- Xây dựng chính sách hỗ trợ tâm lý, hỗ trợ kinh phí giúp trẻ em là nạn nhân của các hành vi xâm hại tình dục, giúp các em phục hồi, hòa nhập cộng đồng.
- Xây dựng cơ chế tiếp nhận và xử lý thông tin về vi phạm quyền trẻ em do Hội Bảo vệ quyền trẻ em Việt Nam và các tổ chức xã hội chuyển đến theo quy định tại Điều 92 Luật trẻ em năm 2016.

4. Khuyến nghị Bộ Y tế:

- Có chính sách ưu tiên khám, điều trị về bệnh lý và tâm lý cho trẻ em bị xâm hại tình dục.
- Đào tạo, bồi dưỡng thầy thuốc, nhân viên y tế về kỹ năng khám, chữa bệnh, điều trị tâm lý cho trẻ em bị xâm hại tình dục.

5. Khuyến nghị Bộ Văn hóa - Thể thao và Du lịch:

- Đẩy mạnh xây dựng gia đình bền vững, xây dựng gia đình yêu thương, lẫn nhau, quan tâm chăm sóc, giáo dục, bảo vệ con cái, hạn chế trẻ em bị sao nhãng, bị bỏ rơi, lang thang kiếm sống hoặc bỏ học.
- Lồng ghép giáo dục, truyền thông để nâng cao nhận thức cho cha mẹ, người nuôi dưỡng trẻ trong việc phòng chống xâm hại tình dục đối với trẻ em.

6. Khuyến nghị Bộ Giáo dục và Đào tạo:

- Tăng cường công tác giáo dục quyền của trẻ em theo quy định của Luật trẻ em 2016 và các văn bản có liên quan.
- Có giải pháp thích hợp tăng nội dung, thời lượng giáo dục giới tính trong nhà trường; cải tiến hình thức và nội dung giáo dục giới tính theo mô hình giả định phù

hợp với từng cấp học, vùng miền nhằm giáo dục kỹ năng để trẻ em phòng, chống xâm hại tình dục nhằm phòng ngừa, giảm thiểu số vụ việc trẻ em bị xâm hại tình dục.

7. Khuyến nghị Bộ Tư pháp:

- Chú trọng việc tham khảo ý kiến của các tổ chức xã hội, Hội Bảo vệ quyền trẻ em Việt Nam trong quá trình thẩm định các dự án, dự thảo văn bản quy phạm pháp luật có liên quan đến bảo vệ quyền trẻ em.

- Hướng dẫn trình tự, thủ tục giám định tư pháp đối với các vụ xâm hại tình dục trẻ em.

- Mở rộng độ tuổi và đối tượng trẻ em cần được trợ giúp pháp lý trong dự thảo Luật Trợ giúp pháp lý cho phù hợp với Luật trẻ em 2016 và Công ước quốc tế về quyền trẻ em.

8. Khuyến nghị Bộ Công an:

Bộ Công an chỉ đạo cơ quan công an các cấp quan tâm phát hiện, xử lý nghiêm minh các vụ việc về xâm hại tình dục trẻ em, trong đó cần quan tâm tổ chức giám định kịp thời đối với trẻ em là nạn nhân bị xâm hại tình dục, công khai kết quả giám định.